

15.9.2026

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan selvitys **tarkastuslautakunnan arviointikertomuksesta vuodelle 2025**

Vantaan tarkastuslautakunta on laatinut vuoden 2025 Vantaan kaupungin arviointikertomuksen, joka on merkitty tiedoksi kaupunginvaltuuston kokouksessa 25.5.2026 § 4 ja lähetetty kaupunginhallitukselle toimenpiteitä varten. Kaupunginhallitus on 1.6.2026 § 5 päättänyt lähettää arviointikertomuksen toimialoille toimenpiteitä varten.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla on laadittu tarkastuslautakunnan huomioiden perusteella seuraava selvitys, jonka kasvatuksen ja oppimisen lautakunta osaltaan hyväksyy.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa selvityksensä arviointikertomuksesta seuraavaa:

Vuonna 2025 valtuuston asettamista 30 sitovasta tavoitteesta 4 oli vastuutettu ensisijaisesti kasvatuksen ja oppimisen toimialalle. Tavoitteiden tilinpäätösraportoinnin mukaan näistä 1 toteutui täysin, 2 osittain ja 1 ei lainkaan. Tarkastuslautakunta oli eri mieltä kahden kasvatuksen ja oppimisen toimialan raportointivastuulla olleen tavoitteen toteutumisesta. Lisäksi se kiinnitti huomiota kaikkia toimialoja koskevan tavoitteen 10.3 toteutumiseen. Näihin otetaan alla kantaa erikseen.

Sitova tavoite 6.1. Perusopetuksen oppilaiden luku- ja matemaattiset taidot paranevat

Tavoitetta seurattiin kahdella mittarilla:

- Lukuseula-testi (2. luokka ja 7. luokka)
- Funa-matemaattisten perustaitojen arviointi (3. luokka ja 7. luokka)

Tarkastuslautakunta katsoo, että tavoite ei toteutunut lainkaan. Lukutaidon osalta tavoitetaso saavutettiin vain 2.-luokkalaisten S2-oppilaiden osalta. Matemaattisten taitojen kehittymistä ei voida arvioida mittarin mukaisesti koska Funa-testi ei ole enää käytössä Vantaalla.

Tarkastuslautakunta toteaa, että tavoiteraportointi on vaikeaselkoinen. Tavoitteen lähtötasoksi on asetettu Kuntaraportin 6/2024 tulokset, jotka on esitetty tavoitteen yhteydessä. Tavoitetasona on, että vuonna 2025 tulokset paranevat 2. ja 7. luokkalaisilla kahdella prosenttiyksiköllä verrattuna Kuntaraportin 6/2024 tuloksiin. Toteumaraportoinnissa vuoden 2025 tuloksia on kuitenkin verrattu elokuun 2024 Kuntaraportin tuloksiin eikä tavoitteessa esitettyyn lähtötasoon. Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota raportoinnin vertailukelpoisuuteen ja

15.9.2026

kehottaa jatkossa panostamaan raportoinnin oikeellisuuteen. Tuloksissa toisen luokan oppilaiden lukutaito on hieman parantunut, mutta seitsemännen luokan oppilaiden lukutaito heikentynyt. Lukutaidon parantamiseen tulee siis jatkossakin panostaa voimakkaasti.

Matemaattisia taitoja koskevassa raportoinnissa on tuotu esiin Vantaan koulujen sijoittumista kansallisen koulutuksen arviointikeskus Karvin toteuttamassa 7. luokkalaisten matemaattisten taitojen arvioinnissa. Tämän mittauksen perusteella matemaattinen osaaminen ei ole parantunut. Kolmannen vuosiluokan osalta mittauksia ei ole tehty vuoden 2023 jälkeen.

Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan lukutaidon ja matemaattisten taitojen arviointiin tulisi jatkossa löytää kuvaavat ja pysyvät mittarit, joita käytetään systemaattisesti pidemmän aikasarjan muodostamiseksi toimialan päätöksenteon tukena.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa, että tarkastuslautakunta on oikeassa siinä, että perusopetuksen oppilaiden luku- ja matemaattiset taidot eivät ole parantuneet odotusten mukaisesti sekä siinä, että tulosten paranemisen seuranta nykyisillä mittareilla on haastavaa. Vantaan kaupungin Targetor-työkalu ei myöskään tue selkeää vuosittaista raportointia, vaikka Lukuseulan tulosodotukset asetetaan seuraavalle lukuvuodelle. Lukuseula-mittarin skaalautuva data ei ole Vantaan kaupungin omistuksessa, minkä takia kuntaraportin ja skaalautuvan datan tiedoissa voi olla heittoa.

Yhden yksittäisen testin perusteella ei voida tehdä suoria johtopäätöksiä, vaikkakin suunnan seuraaminen on olennaista. Lukuseulan työkalussa on myös runsaasti mahdollisuutta virheisiin S1- ja S2-oppimäärää suorittavien oppilaiden erottelussa. Näistä työkaluun liittyvistä vaikeuksista huolimatta voidaan todeta, ettei osaamisen edistymistä ole myöskään tapahtunut.

Toimenpiteitä, joihin koulussa voidaan vaikuttaa, on lisätty merkittävästi. Esi- ja alkuopetuksen nivelvaihetta varten on laadittu sitovat tavoitteet osaamisen edistämiseksi, S2-opettajien ja luokanopettajien sekä S2-opettajien ja aineopettajien yhteistyötä on kehitetty koko ajan, ja opetussuunnitelmaan on edellisen tarkastelukauden aikana lisätty vuosiviikkotunteja yhteensä 2 äidinkielen ja 1 matematiikkaan. Lukutaidon kehittymiseen vaikuttavat merkittävästi myös koulun ulkopuoliset tekijät.

Tulevan strategiakauden aikana osaamistason mittaus tilataan Karvista (kansallinen koulutuksen arviointikeskus) 3., 7. ja 9. luokalle. Karvin aineisto on laaja ja perustuu valtakunnallisiin opetussuunnitelman tavoitteisiin. Kattava kansallinen vertailuaineisto mahdollistaa myös selkeämmän ja luotettavamman normituksen. Lisäksi lukutaito säilyy strategisena tavoitteena, minkä puitteissa perusopetuksen

15.9.2026

palvelualue tulee vaikuttamaan myös lukuintoon ja perheiden rooliin lukutaitotyön tukemisessa.

Matematiikassa Vantaan perusopetus aloitti yhteistyön Turun yliopiston kanssa ja hyödynsi FUNA-arviointia 3. luokille. Valitettavasti tälle ei kuitenkaan yliopiston puolelta ollut halua eikä tarvetta jatkaa. Näin ollen matematiikassa ei ole vuoden 2022 jälkeen tehty systemaattista arviointia. Vantaan 7. luokan oppilaat osallistuivat kuitenkin Karvin kansalliseen matematiikan arviointiin syksyllä 2025. Vantaan keskiarvo tässä arvioinnissa oli hiukan alle valtakunnallisen keskiarvon. Jatkossa myös matematiikan osaamisen arviointi tilataan Karvilta samassa syklissä kuin äidinkielen arviointi.

Sitova tavoite 9.1 Lasten ja nuorten turvallisuuden tunne lisääntyy ja kiusaaminen vähenee

Tavoitetta seurattiin kahdella mittarilla:

- Viikoittain kiusaamista kokeneet (%) (KTK)
- Kartoitetaan lasten ja nuorten turvattomiksi kokemat paikat ja tilanteet

Tarkastuslautakunta katsoo, että tavoite ei toteutunut lainkaan. Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota mittareiden keskinäiseen painoarvoon. Tavoitteen on tilinpäätöksessä arvioitu toteutuneen osittain. Tarkastuslautakunta kiinnitti käymässään keskustelussa huomiota mittareiden painoarvoon suhteessa toisiinsa.

Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan ensimmäinen mittari on painoarvoltaan merkittävämpi ja vastaa paremmin suoraan tavoitteeseen. Koska kiusaaminen ei ole vähentynyt tavoitellulla tavalla, vaan on pikemminkin heikentynyt lähtötasosta, lautakunta arvioi tavoitteen jääneen toteutumatta kokonaan. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan jatkossa voisi harkinta, olisiko mittareiden välillä syytä tehdä painotuksia sellaisten tavoitteiden kohdalla, joihin liittyy useita mittareita.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa pitävänsä tarkastuslautakunnan huolta kiusaamiskokemusten kehityksestä perusteltuna. Tilinpäätöksessä tavoitteen arvioitiin toteutuneen kuitenkin osittain, koska seurannassa oli kaksi mittaria. Viikoittain kiusaamista kokeneiden osuus ei saavuttanut tavoitetasoa, mutta lasten ja nuorten turvattomiksi kokemien paikkojen ja tilanteiden kartoittaminen toteutui suunnitellusti ja tuotti tietoa turvallisuustyön kehittämiseen.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan kiusaamisen vastaiseen työhön on luotu ammattilaisille vahvat työn rakenteet, joiden puitteissa tapahtuu aktiivista kehittämistä. Vuoden 2026 alussa käyttöön otettu Vantaan kiusaamisen vastainen

15.9.2026

suunnitelma on päivitetty laajan arviointitiedon pohjalta. Sen toimeenpanoa tuetaan henkilöstön koulutuksilla, koulujen kiusaamiseen puuttumisen tiimeillä, kohdennetulla tuella, viestinnällä sekä kiusaamiseen puuttumisen erityisasiantuntijan koordinaatiolla. Lisäksi K-0-toiminta tukee pitkittyneiden kiusaamistilanteiden selvittämistä.

Vuoden 2026 perusopetuksen hyvinvointi- ja huoltajakyselyt antavat varovaisen myönteisiä signaaleja: raportoitujen kiusaamisen kokemusten lukemat ovat 1–2 prosenttiyksikköä alempana, kiusaaminen tulee huomattavasti useammin aikuisen tietoon, ja selvitetty tilanteet ovat monen vastaajan mukaan helpottuneet tai päättyneet. Myös huoltajien raportoima kiusaamisen määrä on hieman vähentynyt, ja tyytyväisyys koulun toimintamalleihin ja puuttumisen johdonmukaisuuteen on vahvistunut.

Mittareiden osalta jatkossa pyritään tarkemmin arvioimaan, kuvaavatko mittarit tavoitteen keskeistä vaikuttavuutta, ja tulisiko painotuksia määritellä selkeämmin. On olennaista seurata kiusaamiskokemuksia, mutta koska niiden yleisyyteen vaikuttaa koulun toimintakulttuurin lisäksi yhteiskuntaan ja perheiden hyvinvointiin kytkeytyvät tekijät, on tärkeää seurata myös, miten ammattilaiset ja oppimisyhteisöt pystyvät näihin haasteisiin vastaamaan ja antamaan ehkäisevän työn lisäksi kiusaamistapauksiin koululla apua ja tukea.

Tarkastuslautakunnan huoli kaupungin taloudellisen aseman heikentymisestä ja sen vaikutuksista palveluihin on aiheellinen. Kiusaamisen ehkäisy ja turvallinen oppimisympäristö ovat kuitenkin toimialan keskeisiä perustehtäviä, joihin tulee kohdentaa tarvittavat resurssit myös jatkossa. Toimiala jatkaa työn vaikuttavuuden ja mittaroinnin kehittämistä myös laadullisen tiedonkeruun kautta, jotta tavoitteiden toteutumista voidaan arvioida entistä läpinäkyvämmiin ja tarkoituksenmukaisemmin. Muutokset kiusaamisen vastaisessa työssä eivät ole nopeita, vaan edellyttävät pitkäjänteistä ja johdonmukaista yhteistyötä.

15.9.2026

Sitova tavoite 10.3 Arvioidaan segregaatien purkamisen keinojen vaikuttavuutta Vantaalla ja tehdään kansallista sekä kansainvälistä vertailua. Työn tulee sisältää ainakin kaavoitus- ja asuntopolitiikka, elinkeinopolitiikka, työllisyyspolitiikka, positiivisen erityiskohtelun ohjelman arviointi ja koulujen tasa-arvorahoituksen sekä kotoutumispalveluiden vaikuttavuuden arviointi. Tavoitteena on löytää vaikuttavimmat keinot asuinalueiden välisen segregaatien purkamiseksi

Segregaatioon liittyvät sitovat tavoitteet 9.3, 10.3 ja 12.1. ovat yhteydessä toisiinsa ja lähestyvät samaa ongelmaa eri näkökulmista. Joiltakin osin eri tavoitteiden mittareissa esiintyy myös samoja elementtejä. Ilmiön monimuotoisuus edellyttää laajoja selvityksiä ja arviointeja, joita on nyt aloitettu. Kokonaisuutena työ on vielä kesken. Tarkastuslautakunta suosittelee jatkokehittämään mittareita niin, että ne mittaisivat mahdollisimman täsmällisesti segregatiota ilmiönä ja mahdollistaa pidemmän aikavälin vaikuttavuuden seurannan. Tavoitteen 10.3 toteutumista on vaikea arvioida sen laajuuden takia.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa, että perusopetuksessa on koko perusopetuksen toiminnan ajan palveluverkkosuunnittelulla ja oppilaaksiottoprosesseilla tietoisesti toimittu siten, että koulujen välinen segregatiokasvatus olisi mahdollisimman pieni. Kun alueiden väliset erot ovat kasvaneet asteittain, jolloin osin koulujen oppilaspohjan erilaisuuden vuoksi myös koulujen välille on tullut eroavaisuuksia, on perusopetuksessa otettu käyttöön tarveperustainen rahoitus.

Perusopetus käyttää valtiolta saatavia taloudellisia panostuksia (KOTA-raha, oman äidinkielen ja suomi toisena kielenä -opetus) noin 9 miljoonaa euroa ja kaupungin omaa taloudellista panostusta noin 10 miljoonaa euroa vuosittain. Tarveperusteisella rahoituksella muun muassa pienennetään opetusryhmäkokoja, lisätään erityisopettajia ja koulunkäynninohjaajia, järjestetään suomi toisena kielenä- ja oman äidinkielen opetusta sekä läsykerhotoimintaa ja tukiopetusta.

Lukiokoulutuksessa on otettu käyttöön tarveperusteisen resurssijaon malli 1.1.2026 alkaen. Tarveperusteista resurssia jaettaessa otetaan huomioon oppilaitoksen KOTA-indeksi, suomi toisena kielenä (S2) -opiskelijoiden määrä sekä alle kahdeksan (8,0) keskiarvolla opintonsa aloittaneet.

Toisen asteen koulutuksen palvelualueella on käytössä kattavasti tietoa oppimistuloksiin liittyen. Tiedot pitävät sisällään lukiokohtaisesti oppiaineiden arvosanatietoa, oppiaineiden opintojaksojen arvosanatietoja sekä ylioppilaskokeiden arvosanatietoja. Tarveperusteisella resurssilla on mahdollista

15.9.2026

lisätä muun muassa opintojaksojen määrää ja tukiopetusta. Tarveperusteisen resurssin vaikuttavuus näkyy viiveellä, ja resurssin vaikuttavuutta seurataan tulevan strategiakauden ajan.

Varhaiskasvatuksen palvelualueella tarveperusteinen resurssijako on ollut käytössä vuodesta 2018. Tarveperusteisen resurssin kohdennuksissa painotetaan KOTA-indeksejä huomioiden yksiköiden kelpoisen henkilöstön määrä ja prosentuaalinen osuus, yksikön koko sekä yksikön muut lisäresurssit. Ministeriön myöntämällä koulutuksellisen tasa-arvon erityisavustuksella on palkattu lisähenkilöstöä niihin yksiköihin, joiden toimintaympäristö on haastava, ja joilla sosioekonomiset tekijät voivat altistaa heikommille oppimistuloksille ja hyvinvoinnin haasteille.

Avustuksella tuetaan toimia, joilla edistetään lasten kehitystä ja oppimista, laadukkaita oppimistuloksia ja koulutuksellista tasa-arvoa ja hyvinvointia sekä vähennetään ja ennaltaehkäistään sosioekonomista eriarvoistumista. Avustusta on käytetty kehittäjäopettajien ja kehittäjäsosionomien palkkaamiseen. Vuonna 2027 käytössä on 27 kehittäjäresurssia.

Vantaan varhaiskasvatus on osallistunut TAR-hankkeeseen, jossa tarkoituksena on tutkia valtion erityisavustuksen (tarveperusteinen rahoitus, TAR) koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävien toimenpiteiden vaikuttavuutta varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa. Loppuraportti julkaistaan loppuvuodesta 2027. Hanke on opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialaa koskevat vuoden 2025 arviointikertomuksen muut tarkastelukohteet

Sitovien tavoitteiden ohella vuoden 2025 arviointikertomuksessa on tarkasteltu kasvatuksen ja oppimisen toimialan alaista toimintaa koskien erityisesti Vantaan ammattiopisto Variaa sekä koulujen ja päiväkotien sisäilmatilannetta.

Ammattiopisto Varia (tiivistelmäkohta 7): Vantaan ammattiopisto Variassa otettiin vuonna 2025 käyttöön uusi toimipiste Vehkalassa ja tiivistettiin yhteistyötä työllisyyspalvelujen kanssa. Varia valmistautui aktiivisesti tulevaan oppimisen tukea koskevaan lakimuutokseen ja ammatillisen koulutuksen rahoitusmallin muutokseen. Varia on myös valittu ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeiluun, jota on tarkoitus toteuttaa tiiviissä yhteistyössä työllisyys- ja elinvoimapaalveluiden kanssa.

Johtopäätökset:

Varian toiminnassa keskeisiä asioita olivat yhteistyön tiivistäminen työllisyyspalvelujen kanssa, varautuminen ammatillisen koulutuksen oppimisen tukea koskeviin lakimuutoksiin ja uuden ammatillisen koulutuksen rahoitusmallin huomioiminen toiminnassa.

15.9.2026

Varian ja työllisyyspalvelujen yhteistyössä luotiin erilaisia työllistämistä edistäviä koulutuksia työttömille. Vantaalaisten työnhakijoiden sujuva ohjaus työllispalveluista koulutukseen ja työhön oli toiminnan kehittämisen keskiössä. Vantaalaisille työnhakijoille suunnattuja, työllistymistä edistäviä ja maksimissaan kuusi kuukautta kestäviä koulutuksia järjestettiin 2025 vuoden aikana eri aloilla. Vantaalaisten työnhakijoiden ohjautumiseen suunniteltiin ja käynnistettiin ohjausväylä, jota hyödyntämällä työllisyysasiantuntijat pystyvät ohjaamaan työnhakijoita Varian koulutuksiin sekä Variassa toteutettavaan alkukartoitukseen.

Varian uusi Vehkalan toimipiste on osa laajempaa Varian toimitilaverkon kehittämistä ja keskittämistä. Tiloissa toimii monta eri opetusala ja tilat on suunniteltu erilaisiin tarpeisiin helposti muunneltaviksi. Tilat mahdollistavat myös opiskelijoiden yhteistä toimintaa ja tukevat yhteisöllisyyttä. Opiskelijoilta ja opettajilta on saatu tiloista hyvää palautetta.

Ammatillisen koulutuksen oppimisen tukea koskevan, 1.8.2026 voimaantulevan, lakimuutoksen mukaisesti jokainen opiskelija on oikeutettu oppimisen tukeen. Varia on valmistautunut muutokseen kehittämällä 1.8.2026 käyttöönotettavan Variaattori-mallin. Mallin mukaan varataan aikaa erityisesti oppimisen tukeen, asioiden kertaamiseen ja lisäharjoitteluun. Oppimiseen saa tukea kaikessa opetuksessa.

Varia on reagoinut vuoden 2026 alusta voimaan tulleen ammatillisen koulutuksen rahoitusmallin muutokseen ennakoivasti ja ottanut rahoitusmallin vaikutukset huomioon toiminnassaan. Toiminnan kehittämistavoitteissa on huomioitu uudessa mallissa painottuvat vaikuttavuus- ja laatulementit sekä lisätty resursseja työllistymisen ja jatko-opintoihin siirtymisen varmistamiseen.

Varia on päässyt mukaan Opetus- ja Kulttuuriministeriön järjestämään ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeiluun, joka alkaa vuonna 2026. Kokeiluun päässeet voivat järjestää nykyistä vapaammin lähes kaikkia ammatillisia tutkintoja ja koulutuksia. Varia tulee toteuttamaan kokeilun yhteistyössä Vantaan elinvoimapalveluiden sekä työllisyys- ja kotoutumispalveluiden kanssa. Kokeilu lisää Varian mahdollisuuksia kehittää koulutuksiaan vastamaan entistä nopeammin ja joustavammin oman toiminta-alueensa osaamis- ja koulutustarpeisiin.

Suositukset:

Tarkastuslautakunta katsoo, että Varia on valmistautunut tuleviin ammatillisen koulutuksen laki- ja rahoitusmuutoksiin hyvin. Varialla on tärkeä rooli työllistämisen edistämässä ja rooli korostuu jatkossa yhä enemmän työllisyyspalvelujen kanssa tehtävän tiiviin yhteistyön myötä. Tarkastuslautakunta kannustaakin Variata hyödyntämään rohkeasti ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilulupaa ja aktiivisesti kokeilemaan uusia tapoja tuottaa laadukasta ja työmarkkinoiden tarpeisiin vastaavaa koulutusta.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa, että tarkastuslautakunnan toive hyödyntää rohkeasti ammatillisen koulutuksen kokeilulupaa on huomioitu. Varia muun muassa aloitti

15.9.2026

heti kokeiluluvan saatuaan kaupungin toiveena olleen kasvatus- ja ohjausalan perustutkintokoulutuksen, jota ei ollut aiemmin järjestämisluvassa. Varian tärkeänä roolina on olla asiakaslähtöinen ammatillisen koulutuksen järjestäjä ja ottaa huomioon alueelliset työelämän tarpeet suunniteltaessa koulutuksia ja hyödynnettäessä Varian saamaa ammatillisen koulutuksen kokeilulupaa.

Koulujen ja päiväkotien sisäilmatilanne (tiivistelmäkohta 12): Kaupungilla on laadittu sisäilma-asioihin menettelytapaohje, jossa on kuvattu sisäilmaprosessin vaiheet ja eri tahojen vastuut. Sisäilmaongelmien syiden selvittäminen ja hoitaminen edellyttävät moniammatillista yhteistyötä. Korjattujen tilojen sisäilman laadun lisäksi koettuja terveyshaittoja tulisi seurata. Laajempaa korjausta vaativien kohteiden määrä on viime vuosina vähentynyt. Tiedotusta on edelleen kehitettävä.

Johtopäätökset:

Sisäilma-asioihin liittyvää toimintaa koordinoidaan ja kehitetään kaupungissa kaupunki- ja toimialakohtaisissa ryhmissä. Sisäilma-asioiden hoitamiseen on laadittu menettelytapaohje, jossa on kuvattu sisäilmaprosessin menettelytavat sekä eri tahojen tehtävät sisäilmaongelman havaitsemisesta korjausten vaikutusten seurantaan. Sisäilmaprosessi vaatii tiivistä yhteistyötä eri alojen ammattilaisilta. Korjatuissa tiloissa sisäilman laatu ja olosuhteet ovat pääsääntöisesti parantuneet. Prosessin eri vaiheista tiedotetaan kohderyhmille.

Koulu- ja päiväkotitilojen sisäilman aiheuttamia terveydellisiä ongelmia hoidetaan hyvinvointialueella ja työterveyshuollossa.

Korjausten jälkeen tiloihin voidaan asentaa olosuhdeseurantajärjestelmä, joka auttaa myös monen muun huoltokorjauksen onnistumisen todentamisessa. Viime vuosina tilojen käyttäjien kokemuksia olosuhdehaittoihin on kysytty, mutta terveystiedoiksi luokitellut oireet eivät enää ole mukana kyselyssä. Valtaosa kyselyihin vastanneista on pitänyt työpaikan sisäilmaa hyvänä tai neutraalina.

Sisäilmailmoituksia on tehty 2023–2025 noin 50–60 eri kohteesta, joista suurin osa on kouluja ja päiväkoteja. Vuoden 2025 sisäilmakorjauksiin budjetoitiin 3,5 miljoonaa euroa. Korjausmääräraha on tämän hetken korjaustarpeisiin ja niistä vastaaviin resursseihin nähden riittävä. Laajempaa korjausta vaativien kohteiden määrä on viime vuosina vähentynyt.

Kaupungissa tehdään säännöllisesti erilaista tilojen terveydellisiä olosuhteita käsitteleviä tarkastuksia ja selvityksiä, joissa käsitellään myös sisäilma-asioita. Terveystiedonkeruuviranomainen tekee valvontasuunnitelman mukaisia tarkastuksia kaikkiin kouluihin ja päiväkoteihin, ja työterveyshuolto tekee työpaikkaselvitykset kaikkiin työpaikkoihin. Rakennusten sisäilmaolosuhteita on seurattu vuodesta 2021 alkaen jatkuvatoimisten mittausten avulla. Mittauksissa havaittuihin vikoihin on reagoitu nopeasti ja mittaustulosten kautta on voitu seurata myös korjaustoimen onnistumista.

15.9.2026

Vantaan kaupungin suunnittelu- ja rakennusohjeet tukevat hyvin tilojen tarkoituksenmukaisuutta. Tilojen toiminnallisuutta ja muunneltavuutta sekä huollettavuutta toteutetaan erilaisilla ratkaisulla. Vanhempiin rakennuksiin toteutetaan mahdollisuuksien mukaan korjausten yhteydessä tarkoituksenmukaisuutta parantavia ratkaisuja.

Suositukset:

Lautakunta pitää myönteisenä viestintään panostamista ja kaupungin systemaattista menettelytapaa sisäilmaongelmien selvittämisessä. Myönteistä on lisäksi, että laajempia sisäilmaan liittyviä korjauksia vaativien kohteiden määrä vähenee. Huolestuttavana tarkastuslautakunta näkee kaupungin sisäilmatiimin resurssivajeen, joka pitkittää sisäilmaongelmien selvittämistä.

Sisäilman aiheuttamien terveyshaittojen minimointi on oleellista tilan käyttäjien hyvinvoinnin kannalta. Käyttäjien kokemasta terveyshaitasta tarvitaan ajantasaista tietoa, joten on tärkeää, että toimijoiden välisestä tiedonkulusta huolehditaan.

Tiedottamista on kehitettävä edelleen luottamuksen lujittamiseksi.

Lautakunta korostaa myös, että väistötilojen soveltuvuuteen opetus- tai päiväkotitiloiksi on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa, että varhaiskasvatuksessa on panostettu siihen, että henkilöstö tekisi aktiivisesti Tutka-ilmoituksia ja esihenkilöt sisäilmailmoituksia sisäilmaoireilua kokiessaan. Päiväkodin johtajien tietoisuutta siitä, miten tulee toimia sisäilmaan liittyvissä ongelmaepäilyissä, on vahvistettu yhteisen keskustelun kautta. Yhteistyötä työsuojelun kanssa on vahvistettu sisäilmaoireilua koskien. Työsuojelu tukee henkilöstöä menettelytavoissa, jos sisäilmaoireilua esiintyy.

Pääsääntöisesti varhaiskasvatuksen väistötilat ovat hyviä ja varhaiskasvatuksen käyttöön suunniteltuja tai remontoituja. Lapsimäärien pienentyessä huonokuntoisista väistötiloista on pystytty luopumaan (muun muassa Leiritie). Aktiivisessa käytössä olevat väistötilat ovat mukana säännöllisesti kokoontuvan varhaiskasvatuksen sisäilmatyöryhmän listoilla.

Perusopetuksessa koulujen sisäilmatilannetta seurataan säännöllisesti toimialan sisäilmatyöryhmässä sekä tarvittaessa kohdekohtaisissa kokouksissa. Koulujen johdolta kerätään tilannepäivityksiä oireilusta, huolenaiheista, puhtaanapidosta ja toteutetuista tai suunnitelluista toimenpiteistä. Henkilöstöä ja huoltajia ohjataan käyttämään sovittuja ilmoitus- ja yhteydenottokanavia, ja oppilaiden oireilutilanteissa hyödynnetään kouluterveydenhuollon sekä sisäilmaterveydenhoitajan tukea. Sisäilmatilanteiden käsittelyssä painottuvat varhainen reagointi, asiantuntijayhteistyö, avoin tiedottaminen ja terveellisten sekä turvallisten oppimis- ja työskentelyolosuhteiden varmistaminen.